

L'ALBADA

Desembre 2014

Núm. 7

Horta de Sant Joan, 13 de juliol de 2014

**GRUP D'AMICS DE TONI ACHÓN
- ECOLOGISTES DE TARRAGONA**

Plaça del Mil·lenari, 2, 2n
43763 La Nou de Gaià
(TARRAGONA)

Correu electrònic: gata@tinet.cat

Web: www.gata.cat

*1999 - 2014
15 anys de Gata*

L'ALBADA és una revista editada pel **GRUP D'AMICS DE TONI ACHÓN-ECOLOGISTES DE TARRAGONA**. Actualment l'entitat compta amb més de 100 socis del Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el Penedès. Aquesta publicació es finança exclusivament amb les quotes dels socis, i no rep cap tipus de subvenció, ni ingressos per publicitat.

15 ANYS DE GATA

Des del mes de novembre de l'any 1999 han passat quinze anys d'una reunió que varen fer una colla d'amics en un pis cèntric de la ciutat de Tarragona. Una reunió que va estar precedida d'una excursió entre dos vells amics a la nostra estimada i emblemàtica serra del Montsant, que és on és va gestar un dels més macos projectes en els que he pogut col·laborar en aquesta vida. El neguit excursionista i ecologista d'aquella colla de valents va provocar que avui en dia el Grup d'Amics de Toni Achón, el *GATA*, sigui una entitat viva, dinàmica, enriquidora, un experiment sociològic per prendre nota, un punt de trobada de centenars de persones al llarg del temps, un espai per aprendre com fer el monitoratge d'excursions, com dissenyar i realitzar les desenes de descobertes del nostre entorn més proper, que han fet que la gent se l'estimi i el conegui d'una manera més directa.

Evidentment, durant aquest quinze anys han passat moltes coses, ha passat molta gent, que han deixat empremta i que amb la seva presència ha contribuït a incrementar la biodiversitat de l'entitat. Però un dels factors més importants i característics dels gaterus i gateres ha estat la pràctica del senderisme per sobre de tot. Els anys han deixat palès que és l'activitat reina i la més estimada de la nostra entitat. La gent vol caminar i passar el dia a la muntanya i ho vol fer amb companyia, descobrint els paratges naturals i descobrint les persones amb les que comparteixen les mateixes aficions, relacionant-se, socialitzant-se i generant tot tipus de complicitats. El valor social que aporta el *GATA* en el desenvolupament de cada activitat és enorme. El *GATA* contribueix a la generació de benestar a la seva gent, l'augment de l'estat d'ànim i la recàrrega d'energia. Les relacions humanes en el medi natural són evidents, i l'aprenentatge en les activitats que es realitzen; senderisme, caiac, ciclisme, descens de barrancs, orientació, escalada..., aporta un valor afegit a l'entitat.

Un altre dels factors a destacar en aquests anys de vida de l'entitat, ha estat la implicació, en la mesura del que ha estat possible, en les reivindicacions ecologistes de la regió del Camp. No s'entén una plataforma de Salvem la Platja Llarga i una plataforma Salvem el Gaià sense la col·laboració i el treball en equip de la gent del *GATA*. Són paraules indissociables, el *GATA* i l'entorn natural. La contribució a la difusió i conservació de l'Anella Verda tarragonina dins del pla general urbanístic de Tarragona, la recuperació i reforestació del bosc de ribera del riu Gaià i del riu Francolí, la recuperació dels tamarigars dels aiguamolls de Torredembarra, la salvaguarda i restauració del sistema dunar de la platja Llarga tarragonina, així com la contribució a la recuperació del cabal ecològic del riu Gaià, fan del *GATA* una entitat compromesa amb la seva gent i amb l'espai on ens relacionem, per tal de deixar-lo millor del que el vàrem trobar. És el millor llegat i llavor que poden regalar a les properes generacions de gaterus i gateres.

***Lluís Gurrera i Magrané**

L'ORIGEN I EL NAIXEMENT DEL GATA

De la Serra de Cardó a la Serra del Montsant, passant per Dénia.

Aprofitant l'edició d'aquest número especial de *L'ALBADA*, amb motiu dels *15 ANYS DE GATA*, he considerat convenient recuperar i reeditar l'article que vaig escriure l'any 2003 sobre l'origen i el naixement del *GATA*.

Com a preludi de la fundació del *GATA* he de retrocedir en el temps fins al 18 d'octubre de 1998. Aquell dia vaig coincidir, en una excursió del GEPEC a la Serra de Cardó, amb el Lluís Gurrera, la Bea i la llavors petita Andrea. Recordo que feia un dia bastant lleig, el cel estava tapat i el vent bufava amb força. Abans d'iniciar la caminada, vam fer un cafè en un bar de Rasquera i es va arribar a plantejar la suspensió de la sortida pel mal temps. Per sort, vam iniciar el recorregut previst, tot i que la pluja va fer acte de presència de manera intermitent durant bona part de l'excursió.

En aquesta sortida, caminant en direcció a la Creu de Santos, el Lluís i jo vam començar a forjar una sòlida i fructífera amistat. I, a la vegada, sorgia la guspira que permetria uns mesos després el naixement del *GATA*.

Uns mesos més tard el Lluís va marxar amb la seva família a viure a Dénia, al País Valencià. Abans, però, em va presentar al seu germà, el Quico. Amb ell i el Jordi Secall vaig viatjar a Dénia, el 10 d'octubre de 1999, per passar uns dies amb el Lluís i la seva família. Durant tres dies el Lluís ens va portar per diferents indrets de la Marina Alta. Varem descobrir el Montgo, el Portitxol, la Granadella i el cap de la Nau, entre d'altres. Alguns d'aquests indrets, tot i la important intervenció humana, encara són paratges de gran bellesa.

Durant el viatge a Dénia es va encendre la flama que donaria llum al *GATA*. Vam passar tres dies molt agradables i el Quico i jo vam posar la primera pedra de la nostra futura col·laboració. Va ser una col·laboració relativament curta, però molt intensa i vibrant, fruit de la qual va sorgir el *GATA*.

El 7 de novembre de 1999 el Quico, un amic seu francès, en Manuel, i jo vam realitzar una excursió al Montsant sortint de la Cartoixa

d'Escaladei. Volíem fer un recorregut amb sortida i arribada a la Cartoixa, passant pel Grau de l'Escletxa. Però, durant el trajecte de pujada a la serra vam perdre el camí i ens vam desviar per la cinglera. El que inicialment havia de ser una ruta per senders va acabar convertint-se en una excursió entre les roques i la vegetació feréstega dels cingles. Tot i que el recorregut es va complicar, vam gaudir molt de l'aventura i d'un paratge poc explorat.

Serra del Montsant, 7 de novembre de 1999

Al finalitzar la jornada vam cercar un bar a prop de la zona per recuperar les forces i escalfar una mica el cos. El destí ens va portar a Poboleda. Allí, mentre bromejàvem sobre l'atípic itinerari de la sortida, li vaig plantejar al Quico que podíem crear un grup excursionista. Immediatament es va mostrar molt entusiasmada amb la proposta i va acceptar el repte. Aquesta decisió a la vegada va fer créixer el meu propi entusiasme en el projecte.

Feia temps que em rondava pel cap la idea de crear un grup excursionista i de natura. De fet, feia un parell d'anys que organitzava amb certa regularitat sortides amb un grup d'amics. I, per altra banda, fins feia poc havia col·laborat amb el grup ecologista més important de la demarcació, el GEPEC. Des de molt petit m'atreïen l'excursionisme, l'ecologisme i la natura, i sempre havia considerat molt necessari defensar la preservació del medi ambient i la natura.

Una setmana després de l'excursió d'Escaladei, el 13 de novembre, en un sopar a casa del Quico, al carrer Reding de Tarragona, fèiem la primera reunió del futur *GATA*. En aquell sopar vam assistir, a més dels

dos promotors, el Jesús López, el Jordi Secall i l'Anna Martos.

El desembre de 1999 vam presentar el *GATA* en societat i la primera excursió oficial es va portar a terme el 16 de gener de 2000 amb un recorregut entre Vilaplana i el Avencs de la Febró, passant per la Mussara.

Abans, però, vam fer varies reunions de treball, vam elaborar uns estatuts i un programa de sortides. Vam escollir un nom per al grup, Grup d'Amics de Toni Achón, en record i en homenatge a un gran amant de l'excursionisme i de la natura, que ens havia deixat feia poc. També vam realitzar algunes sortides preparatòries a Montserrat i la Mussara. Vam preparar un comunicat de presentació, vam visitar alguns mitjans de comunicació i, finalment, ens vam llançar a l'aventura. Tot plegat ens va permetre crear un engranatge i fer-lo operatiu per tirar endavant el grup.

Posteriorment es van incorporar al projecte i a les reunions de treball: el Lluís Gurrera, la Beatriz Giménez, la Trini Fernández, el José Bonet, l'Albert Bas, el Miquel Àngel Garcia, el Fermín Martín, el Lluís Estradé, el Pere Grant, el Jordi Barba i la Montse Chornet. Amb tots ells es va constituir el primer nucli de col·laboradors del *GATA*.

La segona sortida va ser molt nombrosa i es va fer el 27 de febrer de 2000 a la Serra de Prades, amb un itinerari entre el Tossal de la Baltasana i la Mola de Quatre termes. Després en vindrien d'altres: Serra Major del Montsant, Mola de Colldejou, Bosc de Poblet, Toll de l'Ou...

A partir d'aquí, l'esdevenir del *GATA* va continuar amb un rumb imparable, tot i que vam haver de patir moltes vicissituds i de superar alguns obstacles per garantir la continuïtat i el futur del grup.

Com diu el nostre apreciat company José María Caro, llarga vida al *GATA*!!! Què la flama que es va encendre a Dénia no s'apagui mai!!!

***Jaume Santos**

Dedico aquest article, a tots els bons amics que vaig fer al GEPEC, al Quico Gurrera, sense ell no hagués encetat aquesta aventura, i, per descomptat, al bo del Toni Achón.

Tarragona, 7 de desembre de 2014

LES MUNTANYES DE MONTSERRAT

L'experiència de fer muntanya. Per a on posem els peus i no ens adonem fins que no arribem a casa.

Tot va començar un dia solejat de tardor en el qual vaig decidir-me a emprendre una aventura per les muntanyes de Montserrat junt amb el grup excursionista *GATA* (Grup d'Amics de Toni Achón).

Les muntanyes de Montserrat, estan situades entre el riu Llobregat i el cim de Sant Jeroni. El monestir de Montserrat, entre les comarques del Bages, Anoia i el Baix Llobregat. El nom prové de la paraula *mont*, muntanya, i *serrat*, cadena muntanyosa. Tant *serrat* com *serralada* provenen de *serra* (un seguit de muntanyes).

El Bruc, enginy i passió per Montserrat .

Durant la Guerra de la Independència (1808-1814), hi va haver un personatge històric i revolucionari que es coneixia tan bé aquestes muntanyes que va burlar a l'exèrcit de Napoleó. Es deia **El Bruc** i estimava profundament la seva terra i la seva promesa, per

això va lluitar fins al final i va utilitzar aquestes muntanyes com a refugi.

Actualment hi ha un hotel amb el seu nom, des d'on es poden iniciar diferents excursions.

Doncs bé, aquesta excursió era una de les típiques excursions "canyeres" i jo m'hi vaig endinsar per a sortir-ne amb un gran esforç i gratificació personal incomparables.

De l'organització se n'encarregaven dos monitors en Ximo i en Vidal. Jo em vaig avenir amb en Ximo. Ell em deia, com molts altres muntanyencs, que a les muntanyes s'ha de gaudir del paisatge. La vegetació predominant allí són les alzines, principalment, i la fauna diversa, per exemple, els mamífers com l'esquirol, el ratpenat, el porc senglar o les cabres salvatges i les aus com les àligues entre d'altres.

En un principi, l'excursió era fàcil fins que els camins per on passàvem eren cada vegada més difícils.

Sabeu què hi havia fa molt de temps un gran llac subterrani?

Diu la llegenda que uns monjos van descobrir un gran llac subterrani i van fer uns passadissos cap al monestir de Montserrat.

És avui dia, tot un misteri per resoldre, perquè se n'ha perdut el rastre dels conductes per la degradació de les roques amb el pas del temps.

Enfilats en unes roques, vam parar per a dinar i després vam travessar una gran bretxa imponent que s'obria d'entre les roques. Era molt estreta tant que gairebé no hi cabien les nostres motxilles i em feia la impressió d'estar dintre d'un laberint.

Recordo que, quan vam arribar al cim, vaig entendre el perquè són tan mítiques aquestes muntanyes. És perquè els canvis climàtics i l'erosió de la pedra al llarg del temps fan que adoptin diverses formes i pots imaginar-te un gos o un camell, segons visió pròpia.

Després, vam baixar cap al monestir, que s'alçava majestuós i impenetrable en mig de les muntanyes. Vaig encendre un ciri en honor a la verge de Montserrat i li vaig agrair aquell meravellós dia tot formulant un desig.

Coneixeu la història de la verge de Montserrat?

En l'àmbit religiós, era una verge que curava els malalts amb l'aigua miraculosa del monestir, i la gent dels pobles dipositava les seves penes i problemes, perquè es solucionessin a través de la seva fe.

Però, des del punt de vista esotèric, les verges negres provenen de l'antic Egipte i són sempre situades en un punt numídic, màgic, determinat.

L'energia ve de la naturalesa i l'entorn social. Els efectes són beneficiosos geològicament i genera un benestar en les persones, produint així el fenomen anomenat: Miracle.

Són fenòmens o factors psíquics de la fe espiritual i les condicions ambientals del lloc lligats a les verges negres com la de Montserrat.

El monestir de Montserrat, cultura i devoció.

Pel que fa a la seva cultura, el monestir té una àmplia biblioteca, una escolania de nois cantors, reconeguts a tota Europa, un museu

de pintures de diverses èpoques i de l'antic Egipte.

A la **Biblioteca de l'Abadia** de Montserrat hi guarden *El llibre vermell* de Montserrat amb textos teològics, escrits en gòtic, s. XIV. El tema és únicament devocional destinat a monjos i pelegrins de Montserrat.

Expressa la pietat popular a Montserrat i dóna testimoni d'una vida i religiositat de com era i és Montserrat.

Per finalitzar la sortida, vam anar a prendre un cafè tots plegats per fer una petita tertúlia.

Sempre recordaré aquest dia tant inoblidable i l'anècdota tan curiosa que va passar amb cert personatge independent, que es va perdre, arrossegant amb ell a dues persones més, i com el Ximo va anar a buscar-los per portar-los cap al Monestir.

Fons d'interès:

- *El Bruc. Pel·lícula catalana de 2010. Director: Daniel Benmayor. Basada en la llegenda del Timbaler de Bruc.*
- *Coves de Salnitre. Collbató.*
- *Catalunya Misteriosa; Viatge per un món desconegut. Professor Sebastià d'Arbó.*
- *Patronat de la Muntanya de Montserrat-Senderisme- Itineraris.*

El nostre itinerari era:

Can Maçana, pas de la Portella, Refugi Barbé, pas del Príncep, coll de Porc, cim del Montgròs, el cim l'Albarda Castellana, camí dels Francesos, canal Plana, canal del Pou del Gat, camí dels Degotalls, Monestir de Montserrat.

Dedicatòries:

A tot el grup *GATA*, en especial al Vidal per guiar-nos per les muntanyes i al Ximo per portar-nos a tots a casa.

***Helena Lucas**

ARBRES AMB NOM

Als termes muntanyosos cal interessar-se pel nom de les muntanyes i observar si es diuen puig o tossal o mola...També hi ha arbres que tenen un nom particular, no cal que siguin grossos o robustos, ni corpulents o distingits... només son arbres amb historia i recordats per la gent. Aquest es el cas del famós Pi de la Carbasseta al Montsant.

“S'està solitari, a la carena de Montsant, al capdamunt de les Obagues, allà on, ja al terme de la Morera, s'inicia el barranc del Madalenet. El vent de serè, que bufa impetuós per aquelles altures, li ha fet créixer totes les branques en una sola direcció.”

(És difícil de dir a quin correspon dels dos termes en contacte en aquella carena. Sobre el nom es diu pel poble que els traginers s'hi aturaven i treien la carabasseta per fer beguda; però això és una etimologia no gens convincent, malgrat que s'afirmi que eren traginers que anaven cap a la Morera, pel grau de la Grallera, o que en venien.)

Des de molt petita he estimat els Arbres... Així amb pocs anys realitzava el ritual d'abraçar-los i acaronar la seva escorça... Sempre m'han semblat savis i impressionants!!!

- Bibliografia : *Onomàstica del Terme Municipal d'Ulldemolins*. Ramon Pere Anglès i Ramon Amigo Anglès (1997). *Muntanyes i Camins i altres històries*.

*Fabi Scoropad

EL MOLT DECISIU SUPORT DEL *GATA* A LA PLATAFORMA PLATJA LLARGA

A la Plataforma ens fa la sensació que des de sempre us hem tingut al costat. Tanmateix el vostre suport va començar un dia, ja bastant llunyà, una mica com als contes... Sí que van passant els anys!

La firma d'adhesió a la causa de la Platja Llarga d'en Lluís i d'uns quants 'gateros' i 'gateres' més la tenim des dels primers dies que en vam recollir en alguna de les concentracions amb taules informatives que fèiem al principi de l'any 2006.

Tanmateix va haver-hi un moment en què a la seu de la Plataforma quedàvem poques persones, ja que en el dia a dia gairebé tot/es nosaltres anem tan atrafegats que va desaparèixer la majoria de la gent que ens ajudava en un primer moment. Hi havia molta feina a fer i ens sentíem un xic cansat/des i desanimat/des.

I va ser just en aquest moment quan el *GATA* ens va oferir més formalment el seu important suport i va començar a fer-nos costat molt de prop en la nostra campanya per a preservar les platges naturals que ens queden per aquí. Aquest ajut pràctic i constant s'ha concretat a molts nivells, sempre de la manera més adient i més efectiva, com ara:

- Reunint-nos sempre que convenia, gairebé sempre davant d'unes cerveses o uns cafès, ajudant a pensar què es pot fer i què convé fer a cada moment...
- Participant en les accions plataformeres, ja fossin les cadenes humanes, concentracions, activitats informatives o organitzant les Caminades. Aquestes darreres se segueixen fent, sempre amb l'ànim de reivindicar el que cal per a gestionar correctament els nostres espais naturals. La presència de membres del *GATA* va reforçar molt la participació en totes aquestes accions, i és que sou... som un important grup d'amics.
- Acompanyant-nos en moltes reunions i gestions administratives que hem anat fent conjuntament (molt sovint també amb el GEPEC), tant en la seva fase d'elaboració com subscriuint-les també com a entitat.
- Escrivint molt sovint cartes als diaris...
- Hem d'esmentar especialment en Lluís, el seu president, que ha tingut una presència constant a través de l'ordinador i ha treballat amb eficàcia admirable, sempre animant-nos amb els seus "Ok's", "Sou un crack", etc. etc., o amb els seus suggeriments per a completar i perfeccionar els textos (al·legacions, manifestos, escrits informatius, notes de premsa, suggeriments tècnics a les administracions, etc. etc.), que en alguns casos havia redactat ell mateix.

- Fent-me sòcia honorària del GATA, fet que interpreto com un reconeixement a l'esforç de tota la gent de la Plataforma, entre elles jo mateixa.
- Etc. etc.

La gent del GATA hi heu estat sempre, ajudant a salvar les platges i després ajudant en la recuperació dels seus valors naturals (traient plantes invasores, replantant, netejant...).

Tot plegat amb aquest tarannà tan vostre, responsable i al mateix temps divertit, esportiu, amb un punt lúdic que pot fer tan agradable qualsevol activitat.

Me'n recordo que ben al principi jo donava les gràcies molt sovint al vostre president (per email, per SMS...), fins que em va assegurar que no calia: que ho fèieu amb molt de gust i per contribuir a defensar i cuidar el litoral de Tarragona. Amb la coherència i responsabilitat que suposa el fet de preocupar-vos per la preservació dels paratges pels quals us agrada caminar.

Així i tot, almenys en aquesta ocasió, i sense que es repeteixi massa sovint, m'heu de permetre expressar el meu agraïment com a persona que també s'estima molt aquestes platges.

"Salutacions i bons desitjos en la vostra quinzena volta al Sol plegats/des sobre aquest racó tan bonic del nostre planeta Terra!!!"

***Lola Paniagua & Mireia Bas**

BARRANQUISME A LA SIERRA DE GUARA, 30 DE JUNY DE 2012

“De barrancs, en tenim els dits pelats!”

Era la meva primera experiència de barranquisme. El meu marit m’ho va proposar argumentant que “si hagués d’anar amb ell sol ja s’esperava un no rotund, però si ho organitzaven els meus amics del GATA segur que hi tindria més confiança”... Jo, que sóc prudent de mena i poc aventurera, no m’hauria imaginat apuntant-me a l’excursió pels barrancs de la la Sierra de Guara, a Osca.

Vaig descobrir que el Viñas del Vero (era l’únic que em sonava amb aquest nom) es cria en aquesta regió, en plena D.O. Somontano. El mateix vespre del divendres en arribar al poble ja en vam fer un tastet.

La ruta del dissabte consistia en uns 5 quilòmetres (7 hores) de barranquisme pel Rio Vero. Abans, un trajecte de mitja hora aproximada des del poble d’Alquézar (digne de fer-hi turisme per si sol) només amb el banyador, aigua i una mica de menjar per passar el dia. Ho traginaven els homes forts en motxilles impermeables, que havien d’entrar amb nosaltres dins de l’aigua. Ens vam enfundar en vestits de neoprè (per cert, la marca era “Vade retro” –quin eslògan més agosarat!) i vam baixar cap a la llera del riu. Vam nedar en aigua que estava a 8 °C. Al principi les mans es quedaven sense tacte; només una de les companyes havia fet cas de la recomanació de posar-se guants... i ella va ser l’única que va conservar els dits intactes, tot i que va arribar amb els guants foradats.

Hi havia estones de trajecte amable tocant de peus a terra i amb el solet escalfant el cos, tot i que la incomoditat del neoprè no deixava gaire espai a les sensacions. Vam saludar diverses espècies habitants del riu: sabaters, falgueres, carcasses de libèl·lula ja abandonades, fins i tot un gripau espectacular i un parell de cadàvers de truita que no havien pogut superar la remuntada aigües amunt. Ens envoltaven paisatges molt especials, capricis d’arquitectura natural amb inspiració gaudiniana. Vam travessar uns quants "caos de piedras" (és el nom tècnic –jo coneixia molts altres "caos" però cap d’aquest tipus), turbulències, roques, forats, tobogans, xemeneies... assistits físicament i moralment per un guia professional, el Luis –sort d’ell!-, que era una barreja entre anguila i home aranya -com grimpava arrapat a les pedres, i quina seguretat transmetia!!! Si no fos per ell jo probablement hauria acabat plorant en un racó i demanant el divorci! Les sabates em van anar caient a trossos: vam intentar reforçar el taló amb una brida Unex (l’única que hi havia a la motxilla amb material d'emergència) i vaig acabar lligant una sola amb el cordill del banyador del company Joan Arqué (mai li agrairé prou) i l’altra amb una goma de cabell que havíem trobat per terra i jo vaig voler recollir, “perquè no se sap mai”... Vaig

arribar justet al final, al pont de pedra que era final de trajecte abans de pujar al poble per un camí escarpat en ple bat de sol, que acabava de rematar. Les meves John Smith van acabar deconstruïdes. Jo vaig acabar una mica millor però amb els dits pelats, com la resta dels companys del *GATA*. En arribar al vespre al poble vam haver de córrer cap a la farmàcia a buscar pomada (prèvia cervesa fresca, és clar: la més desitjada de la meva vida!). En fi, vam tornar sense empremtes dactilars! "Eso os pasa por querer arrancar las piedras con los dedos", deia el Luis...

Només un consell: Si mai us apunteu a una activitat d'aquestes, no feu servir les sabates més velles que trobeu. Us hi jugueu els peus! Jo vaig anar un mes amb xanquetes perquè no em podia posar res més.

L'experiència és recomanable i molt enriquidora, però com sempre, a la muntanya cal anar-hi ben equipat. Ara fa gràcia però jo m'ho vaig passar malament, patint perquè retardava el grup i exigia unes atencions que en condicions normals no m'haurien calgut. En cap moment hi va haver perill però es tracta d'anar a gaudir i aquests entrebancs ens els hauríem d'intentar estalviar.

***Núria Calvó**

EL PORC SENGLAR

El senglar, porc senglar o també porc fer ("*sus scrofa*") és el porc salvatge que viu a les nostres muntanyes i que probablement tots haurem vist en alguna ocasió. És un animal robust i vigorós que avui dia és molt abundant.

A la major part de la Península Ibèrica hi ha la subespècie "*sus scrofa castillanus*" mentre que a Andalusia i al sud peninsular i viu la subespècie "*sus scrofa baeticus*", més petit, amb menys pel i més negre que el nostre porc. N'existeixen d'altres subespècies a la resta del vell continent, així com també a Amèrica, Àfrica i Àsia.

Aquesta bèstia té el cap gros i allargat, el coll gruixut i les potes molt curtes. Les del davant més llargues que les del darrere, mentre que en el cas del porc domèstic -degut a la selecció duta a terme per l'home- les potes més llargues són les del darrere. Els mascles solen pesar entre 70 i 90 kg., mentre que les femelles -més petites- entre 40 i 65 kg.

Aquests animals tenen els ulls petits i hi veuen poc, però en contrapartida tenen un olfacte molt desenvolupat. Això els permet de detectar aliments per sota terra: tòfones, vegetals, animals com ara cucs. La seva oïda també és molt fina i poden percebre sons imperceptibles per a nosaltres.

Com l'home, són omnívors, que vol dir que mengen de tot, bé sigui d'origen animal o vegetal.

El color del seu pelatge és molt variable i va dels grisos al negre, passant pels rogencs i els marrons.

Quan arriba l'època del zel, que s'esdevé entre els mesos de novembre i gener, els mascles cerquen les femelles per fecundar-les (la resta de l'any els mascles adults són solitaris). Cada mascle acostuma a prenyar entre dues i tres femelles, i excepcionalment pot arribar a les vint.

Les cries neixen amb unes ratlles característiques longitudinals i d'aquí que se les conegui com a ratllades, llistons o raions. Aquestes franges van desapareixent al llarg dels primers mesos de vida i el pelatge s'enfosqueix, passant al vermell a l'any d'edat al marró o negre en els adults.

Ja fa alguns anys que en molts indrets de la geografia catalana constitueixen una autèntica plaga degut a que solen tenir moltes cries i molt pocs enemics naturals. El seu principal enemic és l'home que el caça des de temps immemorials.

Degut a que n'hi ha tants, a més de menjar allò que troben a les muntanyes també van cap als conreus i causen estralls en els horts, els fruiters, les vinyes, el blat de moro, etc. En les espècies d'ocells que nien al terra, com ara les perdus i les guatlles, si troben el niu es mengen els ous o també els pollets si poden.

Sembla ser que darrerament s'estan començant a creuar amb el seu parent asiàtic: el porc vietnamita, força més petit, però més prolífic. I és que hi ha gent que té aquest porquet com a mascota, i sovint l'animal campa pels voltants de les masies que hi ha vora els boscos i les muntanyes.

Així és que ara toca prendre mesures de control i això comporta reduir la població de senglars, com també prendre totes les mesures possibles per tal d'evitar el creuament entre les dues subespècies.

Dit això, i tenint en compte que he pogut veure de molt a prop aquest animal en diverses ocasions, dir que com tots els animals salvatges és un luxe tenir-lo campant per les muntanyes i formant part encara dels nostres ecosistemes, i que per molts anys!

***Josep Urpí**

EL GATA I LA SEVA GENT

**Ermita de la Mare de Déu del Montsant, març de 2000
(3a Excursió del *GATA*)**

Sant Simplicí, Tarragona, 21 de març de 2010

Sant Jeroni, Montserrat, 16 d'octubre de 2011

Ulldemó, Besseit, 15 de juliol de 2012

Revegetació de les dunes de la platja Llarga, 27 d'octubre de 2012

Montserrat, 06 d'abril de 2014

TERRA FÈRTIL

Terra fèrtil, això ha estat per mi el *GATA*, excursions, coneixences, converses, silencis, i tantes i tantes vivències, positives, experiències variades i en variades direccions, totes me les emporto al sarró, i és que totes em formen i em conformen, se'm fa clar que tan sols sóc, i tan sols creixo, a través del contacte amb els altres, i en aquest sentit el *GATA* ha estat un espai amic on créixer.

Metre a metre, setmana a setmana, el *GATA*, ha facilitat que moltes persones reposin els ulls sobre la bellesa del seu entorn més immediat, són quinze anys de divulgar, de protegir, de defensar, i en definitiva d'estimar, una mare comuna que és la natura, però, tal com jo ho veig, la funció del *GATA* no es limita a protegir el nostre entorn natural, i és que esmolant els senders amb les nostres "xiruques", sovint he tingut la sensació de fer veritables viatges en el temps, descobrint llogarrets, ponts medievals, ermites, castells, pous de neu, etc., i al fer-ho descobrir la nostra veritable història social d'abans d'ahir, d'ahir i d'avui, i no tinc cap dubte que aquesta és una manera d'allò més amorosa de fer país.

Com no és d'estranyar, la principal riquesa del *GATA* reposa en la seva gent, un preciós i precís calidoscopi d'allò que és la nostra societat, una rica mostra de variades sensibilitats, on tothom hi té una amistosa cabuda, tots en diferent mesura l'han fet possible, des de qui de manera incombustible dirigeix el grup, avocant energia a palades, fins a l'últim fitxatge, passant un per un tots aquells i aquelles que, setmana rere setmana, preparen amb tota cura i generositat les excursions i les diferents activitats, i passen al capdavant, per tal que la resta puguin gaudir-ne amb més calma i plenitud, lluny de les urgències, sovint absurdes, que imposa la setmana laboral.

Se'm fa ben impossible no sentir-me orgullós d'haver-ne format part, per poc que sigui, i a l'hora tremendament agraït i és que sovint el millor moment de la setmana ha estat un moment *GATA*; per tant, ¡¡¡no us quedeu amb les ganes, quedeu-vos amb el *GATA*!!!

***Lluís Estradé Ballart**

RUTES PEL MASSÍS DELS PORTS

El Massís dels PORTS, a cavall de les províncies de Tarragona (comarques de Baix Ebre, Montsià i Terra Alta), Terol (Matarranya) i Castelló (Baix Maestrat), constitueix un dels paisatges més feréstecs i inversemblants de les nostres estimades Terres de l'Ebre. Als seus peus, el famós Delta de l'Ebre, Reserva de la Biosfera, decora talment una catifa verda a l'estiu i ocre a l'hivern, la basta extensió de terreny que en dies clars es dibuixa tot seguint el platejat fil que sinuosament recorre racons i galatxons fins arribar al final, però al mateix temps, punt de partida de peregrins llunyans, que solcant una Mar tant idiosincràtica com la nostra Mediterrània, iniciaven un llarg camí cap a Santiago de Compostela, el Camí de Sant Jaume.

Refugi de Caro, 27 de febrer de 2011

Indrets plens d'històries i sacrificis d'antics pobladors dels que hom sent encara parlar a cau d'orella d'afables vells "curtits" pels elements naturals, que a la vora del foc expliquen com es guanyaven la vida els seus avis. I encara que podia semblar bucòlic, viure en aquests

paratges era una lluita constant de superació diària. Entre els pobles d'aquestes comarques s'han establert vincles històrics molt estrets i aliances que encara avui en dia prevalen com ara 'La Taula del Sénia' o són ja un record dins del territori com el Tossal dels Tres Reis, que simbolitza el lloc on es reunien els reis d'Aragó, Tortosa i Castelló, cadascú dintre del seu país.

El Mas de Damià, 17 d'abril de 2011

Font d'inspiració del mateix Picasso, que tenia la seva pròpia cova on passava llargues estades prop d'Horta de Sant Joan i d'on va néixer el cubisme. Però també rica font de recursos naturals que feia intensa la presència humana en èpoques ara remotes i que omplien de vida lleres, camps i masies catalanes. La caça, la ramaderia, l'aigua, la fusta, els forns de calç, els forns de pega, els pous de neu... Ara simples expressions latents d'un passat ple d'activitat, restes de les quals podem trobar aquí i allà els excursionistes, que fascinats parem a immortalitzar a través d'algunes fotografies, tot intentant pensar com devia ser en aquell temps la vida als PORTS.

Els PORTS son un refugi de moltes espècies amenaçades tant de flora com de fauna, i en especial les poblacions de faig que aquí tenen l'enclavament més meridional dels Països Catalans. Les formacions geològiques dibuixen un paisatge característic únic a Catalunya; la importància d'aquests valors naturals i la necessitat de conservar-los va motivar a la Generalitat de Catalunya a crear el PARC NATURAL DELS PORTS I LA RESERVA PARCIAL DE LES FAGEDES DELS PORTS.

Lo Faig Pare, 29 de maig de 2011

L'any 1966 es constituí la Reserva Nacional de Caça dels PORTS, es promulgà la llei que ordena els recursos cinegètics i que encara és vigent, regulant les poblacions de senglar i cabra hispànica, anomenada 'sovatge' per la gent local, de manera que aquest aprofitament pugui representar una font d'ingressos per les poblacions que en formen part.

L'any 1992, la part catalana d'aquest territori es va incloure al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), aprovat pel Govern de la Generalitat, i finalment el 12 de juny de 2001, amb la declaració del Parc Natural dels PORTS i la

reserva natural parcial de les Fagedes dels Ports, es culmina un llarg procés de participació i consens i s'atorga als PORTS el reconeixement merescut com un dels espais naturals més significatius de Catalunya i el segon amb més extensió, amb 35.110 ha., després del Parc Natural del CADÍ-MOIXERÓ.

Al *GATA* hem volgut explorar a fons, indrets i racons d'aquests paratges naturals tan típics del territori ebrenc amb sortides periòdiques cap al Sud. Com hom més trepitja senders, pistes i corriols dels escarpats Ports, més palesa és fa la petitesa d'un mateix davant la immensitat d'aquestes muntanyes. Més conscient és un de la dificultat que representa el rastrejar cada metre d'aquest esculpit terreny, que canvia amb el temps, que es disfressa amb les estacions, que amaga secrets, que ens parla i ens transmet emocions.

La Mola del Moro, 22 de gener de 2012

Des del Castell de l'Airosa a les antenes de Caro, la Joca, els Monsagres, la Mola del Moro, el Forat de l'Aire, el Racó d'en Marc, la Cova Cambra, Catí,

Serrasoles, Cova Avellanes, el Marturi, la Roca Comptadora, la Roca Campari, la Barcina, Vallfiguera, l'Ulldemó, el Matarranya, el Toll del Vidre, les Roques d'en Benet, el Pi Gros... i un llarg etcètera difícil tant d'acabar com de recordar.

Serra del Boix, febrer de 2014

Sovint es fa complicat copsar el moment ja sigui a través de les òptiques fotogràfiques, ressenyes o cròniques. Immortalitzar el moment és el nostre neguit constant, però quan descobreixes que la millor òptica es la teva pròpia retina i el millor relat queda amagat en el teu subconscient, és quan gaudeixes del camí i l'ambient que t'envolta. Informat de sons es fan palesos. Et deixes acariciar per teixos, faigs i alzines, entres en noves dimensions, punts d'energia tel·lúrica que sanen les nostres estressades vides acostumades a la rutina del dia a dia.

El Castell de l'Airosa, març de 2014

Des del GATA hem intentat transmetre que aquest contacte amb la natura és una teràpia sanadora, al mateix temps que gaudim de la seva bellesa i aprenem d'ella. Són moltes ja les històries que omplen llargues tertúlies i seria molt difícil fer-les paleses aquí, però de ben segur que cadascú, al llegir aquests breus paràgrafs, recordarà la seva pròpia vivència com quan al sentir una bonica música aquesta ens transporta a aquella situació o record del nostre subconscient que ens arranca un somriure dels nostres llavis.

La Mola Castellona, maig de 2014

Si més no, les fotos que il·lustren aquest text, us hi poden ajudar de ben segur.

***Joan Arqué**

JORDI ROVIRA I LA PLATJA LLARGA

Fent recerca dins de l'àlbum dels records, cap als inicis de l'any 2006, quan la Plataforma Salvem la Platja Llarga estava construint tot el seu argumentari i estava en la seva efervescència, va aparèixer aquell crack, aquell jugador que tot entrenador vol tenir, i que no cal que li diguis com i a on ha de jugar. Aquell jugador que té llibertat de moviments dins del camp i que té prou força i criteri per ser un referent inigualable. Un personatge que ens va ensenyar que tot l'entorn de la platja llarga tenia una història més que mil·lenària, que valoritzava moltíssim la seva conservació. Un historiador que ens va nodrir amb la seva saviesa i ens va mostrar els vestigis arqueològics que encara romanen a la platja Llarga. Del seu braç es van incorporar els criteris històrics, arqueològics, i culturals, en el llenguatge conservacionista de la platja Llarga. I amb ells vam triomfar, vam fer veure a la societat tarragonina que aquell patrimoni valia la pena conservar-lo, i que era de tots i totes.

El seu compromís amb la platja Llarga va ser fidel, constant i rigorós. Amb ell la Reial Societat Arqueològica de Tarragona va prestigiar i es va enllaçar per sempre amb la platja Llarga. Mercès a ell, es van donar a conèixer històries de la pedrera romana, de la punta de la creueta, del búnquer de la guerra civil, de les restes de masos medievals, sínies, torres de guaita, i d'aljubs per retenir l'aigua de pluja, una activitat humana desconeguda per molts tarragonins.

A partir de sempre cada cop que trepitgem el magnífic passeig natural de sorra de la platja llarga, se'ns farà inevitable recordar a en Jordi Rovira, un mestre de mestres, un savi que es feia estimar i que estimava apassionadament la platja Llarga de Tarragona.

***Lluís Gurrera i Lola Paniagua**

El **GATA** forma part de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), d'Ecologistes de Catalunya (EC) i de la Coordinadora Catalana d'Usuaris de la Bicicleta. A més, participa i col·labora activament a Salvem la Platja Llarga i a Salvem el Gaià.

CRÒNICA DEL CAMÍ DE SIRGA

Els dies 24 a 27 de gener de 2014, els Gata Btterus vàrem fer una sortida per conèixer el territori ebrenc. Tot el recorregut de l'Ebre per Catalunya. El camí de Sirga!, de Riba-roja a Deltebre. Un èxit de convocatòria amb l'equip A i el B. 9 Gaterus Btterus!. I amb entrades i sortides de l'equip durant el recorregut per anar tenint sorpreses i fer-ho mes entretingut i emocionant.

1. Aproximació . Alineació de sortida.

Vàrem anar en tren fins a Riba-roja on passàriem la nit de divendres. Tota una aventura amb les Bicis al tren. El Cap de Colla i el Francesc varen pujar a Altafulla. El Josep, va ser baixa d'última hora, però entrà al partit en Benet, nou fitxatge, que ho fa a l'estació de Reus. El Carnús d'en Xabi, entra a Vila-seca, però ves a saber on es fica. Fins a Riba-roja no apareix. Allí, en Joan ens espera, però sense Salvatore el qual era el convidat estrella al sopar.

2. Riba-roja. Hisenda Pepito.

Un cop retrobats a l'estació ens encaminem vers el poble a la recerca de l'hospedatge: La Hisenda Pepito! Després de deambular, i cridar (que es noti que els btterus són al terme!), pel poble desert, trobem la Hisenda Pepito. Però està deserta. Està buida. Aconseguim contactar per telèfon amb en Pepito, i després d'una acalorada discussió de qui ronca més, per a

repartir-nos per les habitacions, prenem posició. Dues dobles, i una individual per al debutant Benet.

Abans però d'anar a dormir, passem pel restaurant la Pansa, on fem un bon àpat a base de brasa. Cambrers insulsos amb poc joc. Filles interessants però resguardades. Tot plegat el més interessant l'estufa de biomassa. I sobretot la companyia dels Btterus reunits de nou.

3. Inici de la ruta.

Després d'una nit ben ventada, que semblava que ens arrancaria la finestra, amb les "maniobres" nocturnes habituals del cap de colla, i el sentir dir a en Xabi -"François!", unes tres mil vegades, sortim pel poble a cercar un petit esmorzar. Ens acomiadem de l'entranyable Pepito el qual encara renega ara que no sopéssim i esmorzéssim amb ell.

Un cafè amb llet i una magdalena i endavant. 8:45h i ja en ruta! Anem Bé! Arribarem al destí a l'hora de dinar!!!

4. Sebes. Gaudint de la natura.

Travessem l'Ebre davant de Riba-roja i en Xabi ja vol llençar la bici al riu. Està ja que no pot. Ben aviat ens fem a la reserva de Sebes. Un indret preciós que obliga a fer milers de fotos cada deu metres. Canyissars, cigonyes, cavalls de la Camarga, passerres per l'aiguamoll... i hyde d'observació, en un

dels quals trobem un observador amb el qual debatem llargament.

Dues hores de camí i no ens hem mogut, Ritme infernal!! jaja! Ja no anem sobrats de temps. Però d'això es tracta: de gaudir del camí!

5. Flix. Descoberta de la perxa.

Seguint per la reserva aviat ens trobem a Flix, on podem observar el rescat dels llots de la llera davant d'Ercros. Travessem el pantà per la presa on observem quin cabal espectacular surt per les comportes, i travessem el poble fins l'embarcador. Allí tornem a travessar el riu amb la barca. En aquest trajecte marítim descobrim la càmera telescòpica, amb perxa, d'en Benet. Sorprenent! I unes fotos espectaculars.

6. Ascó: Croissants nuclears?!

Travessant una sèrie de camps de conreu, vinya, fruiters, etc., tots molt ben arrengrats i molt cuidats, aviat divisem la torre de refrigeració de la

central nuclear (altrament dita Mordor per algun integrant menys culte). El Francesc incita a la penya per a menjar uns croissants descomunals ja a l'alçada de Vinebre. I com la carn del Btteru es dèbil quan es tracta de menjar i d'aturar-se, parem a Ascó al recomanat forn Bo. La recomanació no defrauda i triomfen els mega croissants nuclears.

Amb tot plegat l'endarreriment és tal, que en Benet ja es comença a posar nerviós doncs vol arribar a Tortosa de dia.

7. Pas de l'ase. Me l'imaginava més gran.

Ens encaminem cap al pas de l'ase, primer dels dos obstacles importants de l'etapa. Paisatge preciós al voltant de l'Ebre, vorejant el riu en un camí encaixonat entre penya-segat, ferrocarril, camí i riu.

Al final el pas és més bonic que dur, i ens sentim sobrats doncs ens pensàvem que era un port del tour de France i no va ser tal.

En Benet no pot esperar més, i abandona el grup per complir amb els seus deures i horaris conjugals. Queden 4 btterus. El Dream Team!

8. Mora: Cal cap de colla .

Plàcidament seguim per una pista amb vistes al riu i arribem a Mora. Sense preses! Allí en Lluís ens fa de guia pel poble i fem visita obligada a la casa que

el va veure néixer, edifici “preciós”, en perill d’esfondrament, i posteriorment visita a casa del seu pare. Entranyable visita familiar i nova parada i fonda. Vi, cervesa, formatge... Betterus en el seu medi, fan els honors.

9. Dinar a Miravet. Entra en joc en Paco.

Abans d’arribar a Mora avisem el Paco de la nostra posició. Ell està remuntant des de Tortosa. Clar que no li diem que fem fotos i visites turístiques per Mora, per no dir la parada i fonda a can Gurrera. La suposada mitja hora de distància es transforma en quasi dues hores. Finalment retornant el camí després de Can Gurrera ens retrobem amb en Paco. El darrer fitxatge del grup, fet en la recent aventura del Camí de Cister, concretament a Santes Creus.

Ens encaminem a Miravet on estava previst el dinar, tot i que bastant més aviat.

Un cop a Miravet, el lloc recomanat, no està molt per la labor, i un cambrer amb “moltíssimes” ganes de treballar ens arriba a oferir com un gran favor personal, un bocata fred. Àpat totalment inacceptable pel famolenc

sibarita bteru. Ens n’anem a la competència del costat.

El Cap de colla però ja havia fet lloc, en un espai inhòspit i reduït, on no hi havia espai, enmig de la plaça... Potser tenia a veure una moreneta que estava allí al costat?? Potser sí, potser no.

Al final podem fer un bon àpat compost de tapes: Braves boníssimes, aletes de pollastre, calamarsets, truita amb patates... mmm. Ah! I apareixen uns cargols indesitjats de forma inesperada... que retornem.

El cambrer tenia problemes de comprensió. No va quedar clar sinó entenia el català, o era sord. Clar que tampoc l’enteniem nosaltres... no era un prodigi de la vocalització. Li demanàvem una cosa i portava pràcticament el que volia...

10. La mort per sobretaula. El pas de Barrufemes.

Amb la panxa a tope pugem en direcció al castell de Miravet on podem treure els fetges per la boca i unes fotos molt boniques del riu.

Ens encaminem al pas, segon obstacle. I aquest cop si que feia honor als avisos que teníem. Cansats, i amb el dinar al pap, comencem a fer corriols amb pedres enormes que ens fan anar amb la bici al coll amunt i avall. Això sí, per uns bosquets tancats preciosos. S’escolten alguns renecs anònims!!!

11. Saqueig de mandarines?!

Arribem dalt del pas, en un coll on es travessa de vessant a vessant, i per on passa una corrent d’aire espectacular. Però a l’altre vessant s’obre un miratge de camp de dolces mandarines. Cansats, assedegats, sense aigua... allò es el manà. Agafem alguna mandarina... i en Xabi, es torna boig!, i comença a omplir la motxilla com un

posseït. Té por de no arribar enlloc amb aquesta penya i necessita provisions.

Per sort, entre les mandarines, i el camí ara sí ja de baixada, recuperem una mica de l'esgotament sofert al terrible pas de Barrufemes.

12. Benifallet. Enmig de les tenebres apareix en Josep.

Ja quasi de nit, cal treure els frontals. Queda un tercer obstacle no previst. Pujar a l'estació de Benifallet de la via verda. Aquestes rampes són ja una mica cruels a aquelles hores, de nit, molt cansats i amb el vent que va apareixent. Arribem a l'estació on també retrobem els records de la via verda de Zafán, feta fa poques dates.

Comencem el descens plàcid per la via verda asfaltada, en negra nit i pendent avall, en tromba! Amb una gran ventada que ens empeny avall. Al cap de dos túnels i en plena foscor trobem al Josep, membre avantatjat de l'equip B. Ara ja som 6 btterus.

Acabem la relaxant baixada en plena nit amb un vent ara important fins a Xerta. Quin gaudi!

75 km després, i una jornada sencera, finalitzem la primera etapa.

13. Xerta. Alberg Assut. L'Equip B!!

Amb l'ajuda d'un noi indígena, que va en patinet a tota velocitat pels carrers del poble, arribem a l'alberg Assut. Un lloc una mica rònc que d'entrada no promet gran cosa, i que finalment comprovaríem que la primera impressió va ser la bona. Per desgràcia.

Allí en Paco ens deixa per anar a passar la nit a la veïna Tortosa, on està casa seva. Diu que s'hi està més calentó ¿?.

A l'alberg, calefacció escassa, dificultats perquè ens engeguin l'aigua

calenta que fa que ens dutxem d'un en un... fins que s'acaba l'aigua... i una ventada que semblava que tiraria el xiringuito a terra.

Allí però s'afegeixen dos nous, i prometedors, fitxatges de l'equip B: La Sònia i la Rebeca.

Ara ja som 7 btterus! 8 amb el Paco dormint a Tortosa.

Aire fresc i femení per l'equip! Elles amb en Josep havien pujat des de Tortosa en bici per venir a dormir i fer la segona etapa conjuntament.

El sopar a l'alberg no passarà a la història, macarrons insípidos a matar, i sípia ¿?. I per si això no fos poc, la cambrera semblava parent del cambrer de Miravet. Quines poques ganes de treballar que hi ha pel món! Clar que tenia una bessonada esperant a casa.

Sort dels postres, l'únic destacable. Un pastís prou bo. Esperant un iogurt de marca blanca, això va ser una agradable sorpresa.

14. Segona etapa. Passeig triomfal.

L'esmorzar va ser molt més digne que el sopar, així que amb forces ganes, i enmig d'un dia assolellat, l'equip A+B es disposa a fer la segona etapa triomfal envers la paella de Deltebre. Els nostres particulars Champs Elysees.

Aviat arribem a Tortosa on se'ns afegeix de nou en Paco. Per la seva condició d'indígena, se'l nomena cap

de colla interí per a tota la jornada. Ell ens guiarà per tot lo delta. I de forma molt brillant i sabia.

15. La glòria.

Un passeig superagradable per camins enmig de arrossars i canyissars, sempre vigilats per l'Ebre, ens porta al nostre destí, Deltebre! I concretament a la paella de Deltebre!

Tots els sofriments dels 75 km del dia anterior es van poder fer perquè ens esperava la Glòria a Deltebre. I no! No era una sirena encantadora, sinó una paella descomunal, de gran i de bona.

Ep! Primer ens vam posar les botes amb els musclos i els peixets..., i finalment: Va entrar ella!!!

Espectacular! Alguns van repetir fins a dues vegades...

Fins i tot els cambrers eren una altra cosa. Una canareva molt simpàtica va ajudar a que la celebració de la ruta fos més reeixida.

No vàrem trobar la Glòria, però sí la Núria, que ens va acompanyar en l'àpat i a la que vam tirar la canya com a futur fitxatge de l'equip. Som 9 Btterus! Record històric! Fins al moment.

16. Inici de la fi de l'aventura.

Amb la panxa ben inflada remuntem el riu fins a Deltebre. Les cames ja pesen una mica, però l'eufòria de la ruta

realitzada ajuda a arribar al destí final de l'estació de l'Aldea. En Paco, perfecte cap de colla interí ens acomiada, la Nuria i en Joan, ja ens han deixat a Deltebre. La resta agafem el tren de retorn.

17. Infraestructura pública massificada?

L'andana de l'estació estava plena de gom a gom, fet que feia preveure que tindríem dificultats al tren per anar amb les bicis.

Al no haver-hi un vagó de bicis vam pujar com vàrem poder amb la molta gent que hi havia, i ens vam encabir, ves a saber com, en una plataforma d'un vagó. Aviat però la Rebeca va fer un amic. De tots és conegut la seva vessant sociable, i multilingüe. Així que va entaular una amistat profunda amb un senyor que semblava hindú i que en realitat era el revisor, i que li demanava amb uns modals estranys que s'apartés, quan no hi havia a on apartar-se.

Per sort la sang no va arribar al riu i finalment va poder passar el senyor revisor hindú, superborde de la muerte. No sense bastants tibantors, de tota mena, físiques, lingüístiques... Després, en una propera estació, vam haver de baixar tres bicis, per pujar en la plataforma del costat, doncs no s'hi cabia. El viatge va ser mes o menys plàcid, dins la superpoblació existent.

La Rebeca encara va tenir temps de fer una altra amistat. Un personatge estrany, portuguès, que viatjava amb un patinet i que no tenia clar si baixava a Tarragona o a Barcelona. Això poc abans d'arribar a la primera. No tenia ni idea de distàncies, ni temps entre elles... Inquietant!

El tren va anar repartint membres. El Xabi i el Josep a Salou, la Sònia a Tarragona, i el Lluís, el Francesc i la Rebeca a Altafulla.

Així s'acabà una gran nova aventura del Gata Btterus, al camí de Sirga. Un gran èxit.

Ep! No encara! Que el cap de colla sempre ha de fer més! Ell com mana la tradició va tornar en bici a casa, fins a la Nou de Gaià.

Visca els Gata Btterus!!!

***Francesc Molas**

PER QUÈ A MOLTES PERSONES ENS AGRADA LA NATURA?

Crec que a través del contacte amb la natura ens sentim identificats, connectem amb una part de nosaltres que ens invita a gaudir i relaxar-nos... a sentir com la vida es manifesta a través de plantes, aigua, roques... ens retorna als nostres orígens.

En la natura tenim un exemple de vida i equilibri i també del cicle vital en què tots estem immersos.

Les diferents estacions són un bon exemple. La primavera és un cant a la vida que es renova i ens omple de vitalitat i bellesa; a l'estiu els fruits de les plantes ja han madurat i ens regalen la seva plenitud; a la tardor la majoria dels arbres perden les seves fulles i moltes plantes queden en estat latent; i a l'hivern algunes no poden resistir les baixes temperatures i moren, acaben el seu cicle vital i es transformen passant a un altre estat ... i tornem-hi al següent any amb l'esperada primavera...

Les persones també estem immerses en aquest cicle de vida, mort, renovació, però som éssers més complexos, ens relacionem amb nosaltres i amb el nostre entorn fent servir els nostres recursos, emocionals, cognitius, conductuals, i a vegades en el cas de pèrdues significatives ens sentim aclaparats, desbordats pel dolor i la enyorança.

Pèrdues significatives, d'éssers estimats, ja sigui per mort o separacions, pèrdua de treball, lamentablement tan freqüent en aquest dies o de salut...

La mort com la vida, forma part del nostre cicle vital i de la normalitat de les nostres vides, per tant la majoria tenim recursos per poder afrontar-la i adaptar-nos com han fet els nostres avantpassats. Per poder fer-ho passem

per un procés de dol, en el que hem de permetre'ns sentir, i fer un treball personal que ens ajudi a recol·locar-nos i seguir amb les nostres vides.

Ens aquests moments és molt important el recolzament de les persones del nostre entorn i el respecte. També cuidar-nos i mantenir hàbits saludables, cuidar la alimentació, el son... ja que l'estat físic repercuteix de forma significativa sobre l'estat emocional de les persones.

Dintre dels hàbits saludables està també el fer esport i estar en contacte amb la natura, ens pots ajudar. De vegades sol, i d'altres amb grups de muntanya, ja que com a éssers socials també ens pot ajudar la relació amb altres persones amb les que compartim un interès comú, gent que estima la muntanya i que manifesta els valors de l'esforç i del respecte.

Hi ha un tant per cent petit de dols, es parla d'un 6 a un 10%, que necessitaran de l'ajuda d'un professional, psicòleg o terapeuta, degut a que la persona per sí mateixa no es sent capaç de seguir endavant. Estaríem parlant de dols complicats com poden ser la mort d'un fill, de la parella, sobretot a la tercera edat... , suïcidis... en aquests casos ens hauríem de deixar ajudar per prevenir estats que poden perjudicar la nostra salut, ja que poden derivar en trastorns com l'ansietat, la depressió...

Tenir cura de nosaltres mateixos i de l'entorn pot ajudar-nos a viure amb més plenitud i d'això es tracta...

Salut companyes/nys!!!

***Chelo Bosch**

15 ANYS DE GATA ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

En la següent adreça podeu descarregar-vos el programa de **Tarragona Ràdio** que la nostra companya Núria Calvó, amb gran estima i mestratge, va dedicar al **GATA**, el passat 29 d'octubre.

http://www.tarragonaradio.cat/contingut_programa/trafic_dabstraccions_a_mb_el_gata_grup_damics_de_toni_achon_ecologistes_de_tarragona/4/828/6964

Per altra banda, el passat 5 de novembre, va sortir publicat al **Diari de Tarragona** un reportatge, realitzat per la Norian Muñoz, sobre el **15 ANYS** del **GATA**.

PARLEM AMB... JOSÉ MARIA CARO

- José María, participes a les activitats del GATA des del seus inicis... Com vas conèixer el grup?

A través de un pequeño anuncio insertado en la revista "Claxon," creo recordar que leí se hacía una excursión a la Mussara, fijaría la fecha a mediados de enero del 2000. Estaba bastante resfriado y no pude ir, pero tenía ganas de conocer el grupo y el senderismo es una de mis aficiones más arraigadas, así que me dije, habrá alguna otra ocasión, seguro.

- Gràcies al "Claxon" i a la seva agenda ens va conèixer molta gent. Recordes la teva primera sortida amb el GATA?

Bueno, la primera vez de algo todos la recuerdan. Fue en el mes de abril del año 2000, una salida a la Mola del Coll de Jou, una salida de tres estrellas, que finalmente llevó Jesús López, la salida que era circular arrancaba desde la Torre de Fontaubella para subir al parque eólico que está encima de la serra de l'Argentera y que también es conocido, creo, como del Trucafort, para subir después la Mola por el "Portell de la Cova" y bajar por la Canal del Mig, bajada un tanto impresionante, pero que dicen no es peligrosa si no ha llovido y está mojado el terreno. Recuerdo que Jesús dijo no ser el monitor oficial y tuvo la gran profesionalidad de hacer primero el tramo complicado de la bajada mientras los demás descansábamos y comíamos, para verificar la dificultad y ver que se podía hacer. Espero como es persona humilde, que no se moleste por haberle citado, pero es que bordó la excursión como todas las que ha hecho.

- El GATA el vam fundar el novembre de 1999 i vam iniciar el primer calendari d'excursions oficial el gener de l'any següent, amb la sortida a la Mussara que vas veure anunciada al "Claxon". Des de llavors i fins el dia d'avui hem programat excursions durant tot aquest temps de manera ininterrompuda, excepte durant el mes d'agost. Tu ets un dels puntals del grup i tens molta experiència organitzant excursions. Què destacaries d'aquests anys?

Bien, podría decir que la posibilidad de hacer ejercicio al aire libre, conocer paisajes naturales, aprender a cuidar el medio ambiente, pero a mí me gusta ir al núcleo de las cuestiones. Una vez en un libro "Tu para siempre" firmado por Lobsang Rampa, leí algo como "Si cierras tu mano nadie te puede quitar nada, pero tampoco dejar nada en ella". **GATA es esa mano abierta SIEMPRE, en la que puedes aportar y siempre recibir, este núcleo son las personas**, las muchas que he podido conocer, de las que mucho he recibido y espero algo haber podido aportar, siempre en positivo y que realmente son el medio para todo lo demás.

- *Sàvies paraules. Tens un indret preferit, una vall, una serra... on t'agradi anar a caminar?*

En una cinta de música country leí “un paisaje, un estado de ánimo”. El anhelo por el “viaje”, no hace falta que sea muy lejos, el perfil de la Mola del Coll de Jou que veía cuando iba andando hacia mi primer empleo (1979) en la Carretera de Valencia, la silueta majestuosa de la serra de la Mussara con la imagen del pueblo abandonado envuelto en neblina que vi en un libro que regalaba “la Caixa” hace muchos años y el color del otoño en los bosques de Poblet y la Pena serían mi difícil elección.

- *Un consell a la muntanya.*

“Prudencia y planificación para disfrutarla plenamente y por mucho tiempo”. Alegría, compañerismo y buen talante son cosas que son inseparables de la montaña, y no hace falta aconsejarlas, salen solas.

- *Un llibre que t'agradi.*

Todos me han aportado, pero como hay que decidir. Como historias de alguien, “*Raíces*” de Alex Haley, como ensayo, la trilogía de Desmond Morris (“*El Mono Desnudo*”, “*Comportamiento Íntimo*” y “*El Zoo Humano*”).

- *José María, ha estat un plaer... Per finalitzar, vols afegir alguna altra cosa?*

Gracias a todos vosotros. Felicidades a TODOS por estos 15 años y, como siempre comento con Lluís, “Larga vida a *GATA*”, ¡vale la pena!

***Jaume Santos**

AGRAÏMENTS

En aquest número especial de *L'ALBADA*, commemoratiu del quinzè aniversari del *GATA*, han col·laborat: Joan Arqué, Mireia Bas, Vidal Benach, Chelo Bosch, Núria Calvó, José María Caro, Lluís Estradé, Lluís Gurrera, Helena Lucas, Francesc Molas, Lola Paniagua, Jaume Santos, Fabi Scoropad i Josep Urpí.